

Π.3.2.1 Εκπαιδευτικά σενάρια και μαθησιακές δραστηριότητες, σύμφωνα με συγκεκριμένες προδιαγραφές, που αντιστοιχούν σε 30 διδακτικές ώρες ανά τάξη

Νεοελληνική Γλώσσα

Γ΄ Γυμνασίου

Τίτλος:

«Η διάσωση της Ευρώπης»

ΘΕΟΔΩΡΑ ΤΡΙΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ

**ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ**

Θεσσαλονίκη 2014

ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΕΡΓΟΥ

ΠΡΑΞΗ: «Δημιουργία πρωτότυπης μεθοδολογίας εκπαιδευτικών σεναρίων βασισμένων σε ΤΠΕ και δημιουργία εκπαιδευτικών σεναρίων για τα μαθήματα της Ελληνικής Γλώσσας στην Α/βάθμια και Β/βάθμια εκπαίδευση» MIS 296579 (κωδ. 5.175), - ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΠΡΑΞΗ, στους άξονες προτεραιότητας 1-2-3 του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση», η οποία συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και εθνικούς πόρους.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: Ι.Ν. ΚΑΖΑΖΗΣ

ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: ΒΑΣΙΛΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗΣ

ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ: Π.3.2.1. Εκπαιδευτικά σενάρια και μαθησιακές δραστηριότητες, σύμφωνα με συγκεκριμένες προδιαγραφές, που αντιστοιχούν σε 30 διδακτικές ώρες ανά τάξη.

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΠΑΡΑΔΟΤΕΟΥ: ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΚΟΥΤΣΟΓΙΑΝΝΗΣ

Υπεύθυνος υπο-ομάδας εργασίας γλώσσας δευτεροβάθμιας: Δημήτρης Κουτσογιάννης

ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ: ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

<http://www.greeklanguage.gr>

Καραμασούνα 1 – Πλατεία Σκρα Τ.Κ. 55 132 Καλαμαριά, Θεσσαλονίκη

Τηλ.: 2310 459101, Φαξ: 2310 459107, e-mail: centre@komvos.edu.gr

A. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ

Τίτλος

Η διάσωση της Ευρώπης

Δημιουργός

Θεοδώρα Τριαντοπούλου

Διδακτικό αντικείμενο

Νεοελληνική Γλώσσα

(Προτεινόμενη) Τάξη

Γ΄ Γυμνασίου

Χρονολογία

Αύγουστος 2014

Διδακτική/θεματική ενότητα

4η ενότητα: Ενωμένη Ευρώπη και Ευρωπαίοι πολίτες

Το σενάριο αξιοποιεί επιπλέον θεωρία από:

- την 3η Ενότητα «Είμαστε όλοι ίδιοι. Είμαστε διαφορετικοί», Β, «Ερωτηματικές προτάσεις. Ευθύς και πλάγιος λόγος»,
- την 8η Ενότητα «Μπροστά στο Μέλλον», Ε «Περίληψη» και Γ «Σημεία Στίξης».

Διαθεματικό

Όχι

Χρονική διάρκεια

8 ώρες

Χώρος

Ι. Φυσικός χώρος:

Εντός σχολείου: αίθουσα διδασκαλίας, εργαστήριο πληροφορικής.

II. Εικονικός χώρος: Wiki τάξης.

Προϋποθέσεις υλοποίησης για δάσκαλο και μαθητή

Το σενάριο προϋποθέτει την εξοικείωση του εκπαιδευτικού και των μαθητών με τη διδασκαλία σε ομάδες, με το λογισμικό Wiki και με τη χρήση επεξεργαστή κειμένου Word. Όσον αφορά στην τεχνολογική υποδομή, απαιτείται αίθουσα διδασκαλίας με προτζέκτορα ή διαδραστικό πίνακα, ηχεία, χρήση του εργαστηρίου πληροφορικής και μια εκπαιδευτική πλατφόρμα Wiki που να έχει δημιουργηθεί για το τμήμα.

Εφαρμογή στην τάξη

Το συγκεκριμένο σενάριο είναι πρόταση διδασκαλίας.

Το σενάριο στηρίζεται

—

Το σενάριο αντλεί

—

B. ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ/ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Με αφορμή τη γελοιογραφία του Μ. Κουντούρη «*Η διάσωση της Ευρωπαϊκής Ένωσης*» οι μαθητές εισάγονται σε έναν προβληματισμό για το παρόν και το μέλλον της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η γελοιογραφία αποτελεί τον σκηνικό χώρο και τον μοχλό του σεναρίου: οι μαθητές την ερμηνεύουν, τη μετασχηματίζουν σε άλλα κειμενικά είδη και αποτελεί την αφορμή για τη διοργάνωση μίας συζήτησης σχετικής με το μέλλον της Ευρώπης καθώς και για τη δημιουργία μιας έκθεσης με γελοιογραφίες ανάλογης θεματολογίας στο Wiki της τάξης. Συγκεκριμένα:

Αρχικά, οι μαθητές ανιχνεύουν την ιστορία που κρύβεται στη γελοιογραφία και μετά ερμηνεύουν το μήνυμά της. Στην αποδόμηση της γελοιογραφίας συνεισφέρουν τόσο η animation εκδοχή της, η λεζάντα της όσο και σχετικά κείμενα. Στη συνέχεια, εμπλέκονται σε δραστηριότητες δημιουργικής γραφής με αφορμή τη γελοιογραφία (συγγραφή συνοδευτικών διαλόγων, αφηγήσεων, ρεπορτάζ, ανάλυση γεγονότων).

Μετά, με αφορμή τη συμμετοχή τους σε μία υποθετική τηλεοπτική συζήτηση με θέμα «Η διάσωση της Ευρώπης» συγγράφουν κείμενα/τοποθετήσεις, αφού μελετήσουν ένα δίκτυο κειμένων από το διαδίκτυο, το σχολικό βιβλίο ή άλλες πηγές.

Τέλος, καταθέτουν τον δικό τους προβληματισμό για το παρόν και το μέλλον της Ευρώπης σχολιάζοντας μία άλλη γελοιογραφία με ανάλογο θέμα που επιλέγουν από διάφορες πηγές.

Γ. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Σύλληψη και θεωρητικό πλαίσιο

Στο νέο σημειολογικό περιβάλλον τα κείμενα με τα οποία ερχόμαστε σε επαφή είναι όλο και λιγότερο μονοτροπικά με την εικόνα να είναι το κυρίαρχο στοιχείο (Χοντολίδου 1999). Στο παρόν σενάριο αξιοποιείται το κειμενικό είδος της γελοιογραφίας ως πεδίο προβληματισμού και αφορμή γνώσης, αλλά και ως χώρος για δημιουργική γραφή και θεατρικό παιχνίδι (Γκόβας 2003· Μυρογιάννη 2003· Παπαδοπούλου 2003). Η γελοιογραφία, αρχικά αποδομείται με βήματα ερμηνευτικής προσέγγισης και μετασχηματίζεται σε άλλα κειμενικά είδη.

Το σενάριο υιοθετεί στοιχεία του κινήματος των Πολυγραμματισμών, καθώς οι μαθητές ασκούνται στη λειτουργική αξιοποίηση ηλεκτρονικών μέσων πρακτικής γραμματισμού και μούνται σε γνωρίσματα της νέας κειμενικής πραγματικότητας. Στο παραπάνω πλαίσιο καλλιεργείται ο οπτικός γραμματισμός που αφορά την ικανότητα όχι μόνο κατανάλωσης και κριτικής αποτίμησης αλλά και δημιουργίας οπτικών εννοιών και παραγωγής οπτικών μηνυμάτων (Kress & Van Leewen 2001).

Η προσέγγιση της διδασκαλίας γίνεται με βάση τα κειμενικά είδη στη μη ρυθμιστική της εκδοχή. Δίνεται έμφαση στην παραγωγή λόγου και ως ατομική, αλλά και ως συνεργατική διαδικασία, ενώ το γράψιμο αντιμετωπίζεται ως μια δυναμική διαδικασία.

Το παιδαγωγικό πλαίσιο εφαρμογής του σεναρίου αντλεί βασικές αρχές από τη θεωρία του κοινοτικού εποικοδομητισμού (communal constructivism), σύμφωνα με την οποία οι μαθητές οικοδομούν τη γνώση τους ενεργά μαζί με τους άλλους και για τους άλλους σε ένα συνεργατικό περιβάλλον (Holmes et.al. 2001). Ο ρόλος του εκπαιδευτικού στη διαδικασία οικοδόμησης της γνώσης είναι καθοδηγητικός, βοηθητικός και συντονιστικός.

Κατά τη διαδικασία αξιολόγησης αξιοποιείται ο χώρος του wiki του τμήματος. Η αξιολόγηση δίνει έμφαση σε ποιοτικές περιγραφές και λιγότερο σε ποσοτικές και απαιτεί την ενεργητική συμμετοχή όλων των εμπλεκόμενων (μαθητών και εκπαιδευτικού) (Σαπουντζής 2011: 167-168).

Στη σχεδιαστική βάση του σεναρίου αξιοποιήθηκε το θεωρητικό και μεθοδολογικό πλαίσιο του ρόμβου της γλωσσικής εκπαίδευσης (Κουτσογιάννης 2012), σύμφωνα με το οποίο η διαμόρφωση των μαθητικών ταυτοτήτων αποτελεί συνάρτηση των γνώσεων για τον κόσμο, των γνώσεων για τη γλώσσα, των διδακτικών πρακτικών και των γραμματισμών. Το σενάριο ακολουθεί επίσης τη λογική ότι η διδασκαλία δεν είναι μια ουδέτερη διαδικασία, αλλά μια βαθιά πολιτική επιλογή (Κουτσογιάννης & Αλεξίου 2012: 52). Με βάση τα παραπάνω το σενάριο στοχεύει στη δημιουργία συγκεκριμένου τύπου εγγράμματων υποκειμένων που καλλιεργούν δεξιότητες και γραμματισμούς πέραν του κλασικού, που θα τους χαρακτηρίζουν στο μέλλον ως ενεργούς πολίτες. Στο σενάριο οι ΤΠΕ αντιμετωπίζονται ως μέσα πρακτικής γραμματισμού και κινείται κυρίως στο πλαίσιο του δεύτερου από τους τρεις αλληλένδετους κύκλους (Κουτσογιάννης, Παυλίδου & Χαλυσιάνη. 2011: 7-31).

Δ. ΣΚΕΠΤΙΚΟ-ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΣ ΤΟΥΣ

Γνώσεις για τον κόσμο, αξίες, πεποιθήσεις, πρότυπα, στάσεις ζωής

Οι μαθητές:

- έρχονται σε επαφή με τον προβληματισμό για το παρόν και το μέλλον της Ευρώπης,
- αποκτούν ενσυναίσθηση για ένα συμβάν, έστω και υποθετικό, και κατανοούν ότι μπορεί να έχει διαφορετικές οπτικές και αναγνώσεις,
- μαθαίνουν να παρακολουθούν μία συζήτηση και να συμμετέχουν σε αυτήν.

Γνώσεις για τη γλώσσα

Οι μαθητές:

- ασκούνται στην αποδόμηση γελοιογραφιών που αφηγούνται μία ιστορία και κατανοούν τη σημασία της περιγραφής και της αφήγησης ως μέσων για την αποκωδικοποίηση της,
- συσχετίζουν το κειμενικό είδος της γελοιογραφίας με τη σύγχρονη κοινωνικο-οικονομική πραγματικότητα και μαθαίνουν να διακρίνουν την οπτική γωνία του δημιουργού,
- αναζητούν, κατανοούν και αξιολογούν τη συνεισφορά διαφόρων σημειωτικών τρόπων στη νοηματοδότηση ενός κειμένου και την αποτελεσματικότητά τους,
- ασκούνται στη μετατροπή πολυτροπικού κειμένου σε μονοτροπικό ή και αντίστροφα,
- συγγράφουν ερμηνευτικά σχόλια, αφηγήσεις, συνεντεύξεις, ρεπορτάζ, απόψεις/τοποθετήσεις και ασκούνται στη διαμόρφωση του ύφους των κειμένων ανάλογα με την κατάσταση της επικοινωνίας και το κειμενικό είδος.

Γραμματισμοί

Κλασικός γραμματισμός

Οι μαθητές:

- εξοικειώνονται με την ανάπτυξη παραγράφου,
- εξοικειώνονται με την οργάνωση της αφήγησης για την παραγωγή κειμένων,

- παράγουν γραπτό και προφορικό λόγο μέσα σε συγκεκριμένο επικοινωνιακό πλαίσιο,
- πυκνώνουν τα νοήματα των κειμένων που μελέτησαν με σκοπό την ενημέρωση των συμμαθητών τους σχετικά με το περιεχόμενό τους,
- αξιοποιούν τα σημεία στίξης, κυρίως στη σύνταξη διαλογικών κειμένων,
- επεξεργάζονται κείμενα εντοπίζοντας συγκεκριμένες πληροφορίες, τις οποίες αξιοποιούν για να συγκροτήσουν δικά τους κείμενα,
- μαθαίνουν να παρακολουθούν μία συζήτηση και να συμμετέχουν σε αυτήν,
- αναπτύσσουν δεξιότητες και στρατηγικές μεταγνωστικού τύπου πάνω στα γραφόμενά τους και εξοικειώνονται με τον δυναμικό χαρακτήρα της γραφής.

Νέοι γραμματισμοί

Οι μαθητές:

- αποκτούν δεξιότητες οπτικού γραμματισμού,
- εξασκούνται στη συνεργατική παραγωγή λόγου με τη βοήθεια Προγράμματος Επεξεργαστή Κειμένου,
- αξιοποιούν το περιβάλλον Wiki για δημοσιοποίηση, παραγωγή γραπτού λόγου (κείμενο παρουσίασης, ανάπτυξη σχολίων) και συμπαραγωγή γραπτού λόγου (με την αξιοποίηση σχετικών σχολίων),
- αναπτύσσουν δεξιότητες αναζήτησης, επιλογής και αξιοποίησης πληροφοριών από το διαδίκτυο (αναζήτηση και ερμηνεία γελοιογραφιών),
- αξιοποιούν τις τεχνολογίες ως μέσο δημοσίευσης, ως περιβάλλον εργασίας αλλά και ως μέσο παραγωγής κειμένων.

Κριτικός γραμματισμός

Οι μαθητές:

- διαμορφώνουν κριτική στάση απέναντι σε θέματα που αφορούν το παρόν και το μέλλον της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

- εξασκούνται στην ανάγνωση γελοιογραφιών, προκειμένου να αποκρυσταλλωθεί το μήνυμα που εκπέμπουν πολλές φορές με συμβολικό τρόπο,
- αναπτύσσουν τον προβληματισμό τους για τη συμβολή των διαφορετικών τρόπων (εικόνα, ήχος, κίνηση, γλώσσα) στη νοηματοδότηση των κειμένων,
- συνειδητοποιούν ότι τα ηλεκτρονικά περιβάλλοντα προσφέρουν δυνατότητες, αλλά και περιορισμούς όσον αφορά στην παραγωγή κειμένων.

Διδακτικές πρακτικές

Οι μαθητές μέσα από τις ομαδικές δραστηριότητες μαθαίνουν να ακούν και να σέβονται τις απόψεις των συμμαθητών τους, να επιλύουν προβλήματα με επιμερισμό ρόλων και να κατανοούν τη σημασία της ατομικής συνεισφοράς σε μία ομαδική εργασία. Αναπτύσσουν μεθοδικότητα στην επίλυση ενός προβλήματος, με τη χρήση του φύλλου εργασίας, και δεξιότητες και στρατηγικές μεταγνωστικού χαρακτήρα πάνω στα γραφόμενά τους με την ετεροαξιολόγηση. Τέλος, αποκτούν ενσυναίσθηση και κατανοούν τις διαφορετικές αναγνώσεις που μπορεί να έχει ένα γεγονός μέσα από την υιοθέτηση της οπτικής γωνίας ηρώων μιας ιστορίας και αναπτύσσουν ως πολίτες ενεργητική στάση απέναντι σε θέματα που αφορούν την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Ε. ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Αφετηρία

Αφορμή και έμπνευση για τη συγγραφή του σεναρίου αποτέλεσε η συμμετοχή μαθητών του «Ομίλου Ψηφιακής Αφήγησης» του Βαρβακείου Πρότυπου Πειραματικού Γυμνασίου στον Πανελλήνιο Μαθητικό Διαγωνισμό Γελοιογραφίας & Κόμικς «Οι νέοι σκισάρουν για την Ευρώπη» που διοργανώθηκε από την Educartoon, το Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών «Ιστορική Έρευνα, Διδακτική και Νέες Τεχνολογίες» και την επιστημονική ένωση «Νέα Παιδεία». Η διαπίστωση ότι τα παιδιά είχαν δυσκολία να κατανοήσουν γελοιογραφίες και να δημιουργήσουν μία δική τους σύνθεση έδωσε την ώθηση για τον σχεδιασμό του σεναρίου.

Σύνδεση με τα ισχύοντα στο σχολείο

Το σενάριο συνδέεται θεματικά με την 4η ενότητα της Νεοελληνικής Γλώσσας Γ΄ Γυμνασίου «Ενωμένη Ευρώπη και Ευρωπαίοι Πολίτες». Το σενάριο συνάδει με το Νέο Πρόγραμμα Σπουδών για τη Νεοελληνική Γλώσσα Γ΄ Γυμνασίου (2011) και συγκεκριμένα, με τα ακόλουθα ενδεικτικά αποτελέσματα και δραστηριότητες:

- Αναζήτηση των τρόπων που υπάρχουν στα πολυτροπικά κείμενα και αξιολόγηση της αποτελεσματικότητάς του κειμένου σε σχέση με τον συνδυασμό γλωσσικών και εικονιστικών επιλογών.
- Μετασχηματισμός μονοτροπικού κειμένου σε πολυτροπικό και αντίστροφα και επισήμανση της επίδρασης που ασκούν οι μετατροπές στην κατασκευή του νοήματος.
- Συγγραφή κειμένων με βάση δεδομένο σχεδιασμό και λειτουργική αξιοποίηση διαφόρων μορφοσυντακτικών φαινομένων.
- Επαναξιολόγηση κειμένων με βάση προκαθορισμένα κριτήρια.

Αξιοποίηση των ΤΠΕ

Οι ΤΠΕ στο σενάριο αυτό χρησιμοποιούνται ως περιβάλλοντα εργασίας, παιδαγωγικά μέσα και ως μέσα πρακτικής γραμματισμού:

- υποστηρίζουν τη συνεργατική γραφή, τη διαδικασία της πύκνωσης και της επεξεργασίας της διαδικτυακής πληροφορίας καθώς και τη διαδικασία της συνεχούς αναθεώρησης και της βελτίωσης των κειμένων (Επεξεργαστής Κειμένου),
- αξιοποιούνται για ανεύρεση και οργάνωση αυθεντικού γλωσσικού υλικού, ως μέσα κεντρικής προβολής και δημοσίευσης εργασιών,
- αξιοποιούνται για την κατανόηση ψηφιακών κειμένων με στόχευση τη συνειδητή γνώση ως προς τη σημειωτική λειτουργία τους.

Κείμενα

- [Στην κορφή του κόσμου της γελοιογραφίας ο Μιχάλης Κουντούρης](#)
- Μ., Κουντούρης, [Διάσωση της Ευρωπαϊκής Ένωσης](#).
- «[Ευρωπαϊκά χρήματα](#)» από το περιοδικό «[ΕΥΡΩΠΗ: ένα περιοδικό γνώσεων για νέους](#)».
- Το μέλλον της Ευρωπαϊκής Ένωσης, Ζοζέ Μανουέλ Μπαρόζο. Από το περιοδικό «[ΕΥΡΩΠΗ: ένα περιοδικό γνώσεων για νέους](#)», σελίδα 48.
- Το μέλλον της Ευρωπαϊκής Ένωσης, Μάρτιν Σουλτς. Από το περιοδικό «[ΕΥΡΩΠΗ: ένα περιοδικό γνώσεων για νέους](#)», σελίδα 48.
- Το μέλλον της Ευρωπαϊκής Ένωσης, Χέρμαν Βαν Ρομπέι. Από το περιοδικό «[ΕΥΡΩΠΗ: ένα περιοδικό γνώσεων για νέους](#)», σελίδα 49.
- Η Ευρωπαϊκή ένωση: Μία ένωση με μέλλον. Από το περιοδικό «[ΕΥΡΩΠΗ: ένα περιοδικό γνώσεων για νέους](#)», σελίδα 53.
- Από το πρόγραμμα του Ζαν Κλωντ Γιούνκερ, [Κεφάλαιο 9 Ισχυρότερος παγκόσμιος παράγοντας](#).
- [Η Γηραιά Ήπειρος μέσα από τα μάτια των καλύτερων Ευρωπαίων γελοιογράφων](#).
- [Οι νέοι σκιστάρουν την Ευρώπη](#). Αποτελέσματα διαγωνισμού.
- [Η γελοιογραφία στην Εκπαίδευση/ Γελοιογραφίες/ευρωπαϊκή ένωση](#).
- Μ. Κουντούρης, [Utopia 2](#).
- [Μια σκισσογραφική Utopia](#).
- [Γελοιογραφία: Ευρώπη με την όπισθεν](#)
- [Γελοιογραφίες, Ευρωπαϊκή Ένωση](#)

Διδακτική πορεία/στάδια/φάσεις

Το σενάριο διαρθρώνεται σε τρεις φάσεις.

- *1η Φάση: Το παρόν της Ευρώπης μέσα από τη γελοιογραφία του Μ. Κουντούρη. Η κρυμμένη ιστορία και η ερμηνεία της γελοιογραφίας-Δραστηριότητες δημιουργικής γραφής. Χρονική Διάρκεια: 3 διδακτικές ώρες.*

- 2η Φάση: Απόψεις για το μέλλον της Ευρώπης. Χρονική Διάρκεια: 3 διδακτικές ώρες.
- 3η Φάση: Το παρόν και το μέλλον της Ευρώπης μέσα από γελοιογραφίες. Χρονική Διάρκεια: 2 διδακτικές ώρες.

1η Φάση:

*Το παρόν της Ευρώπης μέσα από τη γελοιογραφία του Μ. Κουντούρη
(ανάλυση γελοιογραφίας-δημιουργική γραφή)*

1η διδακτική ώρα

Στον διαδραστικό πίνακα της τάξης προβάλλεται η γελοιογραφία του Μ. Κουντούρη «*Η διάσωση της Ευρωπαϊκής Ένωσης*», χωρίς τη συνοδευτική λεζάντα προκειμένου οι μαθητές να ασκηθούν στην ανάγνωση της εικόνας. Σημειώνεται ότι η λεζάντα/τίτλος συνοδεύει μόνο το σχετικό animation.

<http://www.educartoon.gr/news/%CF%83%CF%84%CE%B7%CE%BD-%CE%BA%CE%BF%CF%81%CF%85%CF%86%CE%AE-%CF%84%CE%BF%CF%85-%CE%BA%CF%8C%CF%83%CE%BC%CE%BF%CF%85-%CF%84%CE%B7%CF%82-%CE%B3%CE%B5%CE%BB%CE%BF%CE%B9%CE%BF%CE%B3%CF%81%CE%B1%CF%86/>

Αφού σχολιαστεί από τους μαθητές το κειμενικό είδος και δοθούν στοιχεία για τον σκίτσογράφο και τον χρόνο σύνθεσης της γελοιογραφίας ο εκπαιδευτικός παρουσιάζει την **αποστολή** των μαθητών που είναι **η ανίχνευση της κρυμμένης ιστορίας της γελοιογραφίας και η ερμηνεία του μηνύματός της.**

Αρχικά, οι μαθητές καλούνται να ανιχνεύσουν την κρυμμένη ιστορία. Εργάζονται σε δυάδες συμπληρώνοντας το [Φύλλο Εργασίας Φάσης 1 \(Ανίχνευση της κρυμμένης ιστορίας\)](#) που τους δίνεται: παρατηρούν τη γελοιογραφία, καταγράφουν τα πρόσωπα, την ένδυσή τους, τις εκφράσεις τους και τα αντικείμενα που υπάρχουν, παρατηρούν την οπτική γωνία, κάνουν υποθέσεις για τον τόπο των γεγονότων και τέλος, διατυπώνουν τις παρατηρήσεις τους για τη δράση τη συγκεκριμένη στιγμή, για τη δράση που προηγήθηκε και αυτή που νομίζουν ότι έπεται. Οι απαντήσεις των μαθητών παρουσιάζονται στην ολομέλεια. Μία ομάδα παρουσιάζει ένα ερώτημα και οι άλλες συμπληρώνουν ή τροποποιούν. Εναλλακτικά, η δραστηριότητα αυτή μπορεί να γίνει στην ολομέλεια.

Στη συνέχεια, ο εκπαιδευτικός προβάλλει στον διαδραστικό πίνακα την [animation εκδοχή της γελοιογραφίας](#). Οι μαθητές ελέγχουν και σχολιάζουν τις υποθέσεις τους για τη δράση σε σύγκριση με την animation εκδοχή της και παρατηρούν τη συμβολή της κίνησης και του ήχου στη νοηματοδότησή της ιστορίας. Συζητούνται στην ολομέλεια η ιδιαιτερότητα των δύο εκδοχών (γελοιογραφία και animation), τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα καθεμιάς.

Εναλλακτικά, ως αφόρμηση του σεναρίου μπορεί να αξιοποιηθεί το βίντεο [«Ο Ύμνος της Ευρωπαϊκής Ένωσης»](#), στο οποίο παρουσιάζονται και οι χώρες/μέλη με τη σημαία τους. Με αφορμή το βίντεο, οι μαθητές ανακαλούν ελεύθερα γνώσεις από τη Γεωγραφία Β΄ Γυμνασίου σχετικά με την Ευρωπαϊκή Ένωση ή από την Κοινωνική και Πολιτική Αγωγή Γ΄ Γυμνασίου, που μπορούν να αφορούν ιστορικά στοιχεία, τις χώρες, τις γλώσσες, το μότο της, τον ύμνο, τις σημαίες. Στη φάση αυτή μπορεί να αξιοποιηθεί και το Κείμενο 3 [Ο ευρωπαϊκός πολιτισμός με μία ματιά] του σχολικού εγχειριδίου Νεοελληνική Γλώσσα Γ΄ Γυμνασίου, σελίδα 66. Στη συνέχεια, μπορεί να ακολουθηθεί η ροή του σεναρίου που παρουσιάστηκε πιο πάνω.

2η-3η διδακτική ώρα

Στη δεύτερη διδακτική ώρα οι μαθητές ερμηνεύουν το μήνυμα της γελοιογραφίας με τη βοήθεια του δεύτερου μέρους του [Φύλλου Εργασίας Φάσης 1 \(Ερμηνεία της ιστορίας\)](#). Συγκροτούνται τετραμελείς ομάδες με ελεύθερη επιλογή των μαθητών από τη συνένωση των διμελών ομάδων. Στη φάση αυτή, οι μαθητές συνθέτουν ένα κείμενο/σχόλιο σε μορφή παραγράφου με τη δική τους ερμηνεία για τη γελοιογραφία, αφού εντοπίσουν τις εικόνες/σύμβολα και αφού λάβουν υπόψη τους παράγοντες επικοινωνίας, το έτος σύνθεσής της, την ιστορική συγκυρία κατά το έτος 2013, τη λεζάντα του animation και το κείμενο «*Ευρωπαϊκά χρήματα*» από το ψηφιακό περιοδικό [«ΕΥΡΩΠΗ: ένα περιοδικό γνώσεων για νέους»](#). Το κείμενο τους το αναπτύσσουν σε Word και το καταθέτουν σε σελίδα στο Wiki της τάξης.

Ο εκπαιδευτικός στη φάση αυτή μετακινείται από ομάδα σε ομάδα και βοηθά τις ομάδες, όταν τον χρειάζονται.

Οι μαθητές ως εργασία για το σπίτι αναλαμβάνουν να σχολιάσουν τα κείμενα των συμμαθητών τους (ετεροαξιολόγηση) με κριτήρια που αφορούν το περιεχόμενο, τη δομή και τη γλώσσα. Τα κριτήρια αξιολόγησης μπορούν να καθοριστούν στην ολομέλεια της τάξης.

Οι ερμηνευτικές εκδοχές των ομάδων κατά την κρίση του εκπαιδευτικού μπορούν να συζητηθούν στην ολομέλεια την επόμενη διδακτική ώρα. Η συζήτηση στην ολομέλεια διευρύνεται με το ερώτημα «*Ποιος θα μπορούσε να συμφωνεί και ποιος να διαφωνεί με το μήνυμα της γελοιογραφίας;*» Ακούγονται οι απόψεις των μαθητών και καταγράφονται στον διαδραστικό πίνακα.

3η διδακτική ώρα

Συγκροτούνται νέες ομάδες αποκλειστικά από τους μαθητές, οι οποίες με αφορμή τη γελοιογραφία ασχολούνται εναλλακτικά με μία από τις παρακάτω δραστηριότητες δημιουργικής γραφής:

- Μετασχηματίζουν την ιστορία της γελοιογραφίας σε **ειδησιογραφική περιγραφή (ρεπορτάζ)** υιοθετώντας ρόλο δημοσιογράφου που βρίσκεται στον τόπο των γεγονότων και έχει ως στόχο την ενημέρωση τηλεθεατών. Το ρεπορτάζ εκτός από την αφήγηση των γεγονότων μπορεί να ενσωματώνει υποθετικές γνώμες/απόψεις για το γεγονός και σχόλια του δημοσιογράφου. Στη συγγραφή του ρεπορτάζ μπορεί να αξιοποιηθεί η χρήση του πλάγιου λόγου και των χρονικών προτάσεων.
- Μετασχηματίζουν τη γελοιογραφία σε **αφήγηση** επιλέγοντας οπτική γωνία (α' πρόσωπο, αν μιλούν ως ένας από τους πρωταγωνιστές της ιστορίας, ή γ' πρόσωπο, αν μιλούν ως ένας αυτόπτης μάρτυρας), χρόνο αφήγησης (ενεστώτας ή αόριστος/παρατατικός), χρονική σειρά των γεγονότων (γραμμική ή αναδρομική).
- Συγγράφουν τους **διαλόγους** που μπορεί να συνοδεύουν το animation, με ιδιαίτερη έμφαση στη χρήση των σημείων στίξης.
- Γράφουν υποθετικές **συνεντεύξεις** με πρόσωπα της ιστορίας. Επιλέγουν ερωτήσεις και γράφουν τις υποθετικές απαντήσεις, υιοθετώντας τη φωνή ηρώων της ιστορίας.
- Γράφουν μία **ανάλυση** των γεγονότων, αξιοποιώντας τα κείμενα των ομάδων με τις ερμηνείες της γελοιογραφίας, που έχουν κατατεθεί στο Wiki της τάξης.

Ο εκπαιδευτικός στη φάση αυτή παρακολουθεί τη διαδικασία. Μετακινείται από ομάδα σε ομάδα, βοηθώντας όποτε χρειάζεται.

Τα κείμενα των μαθητών αναρτώνται στο Wiki της τάξης. Ως εργασία για το σπίτι ανατίθεται ο σχολιασμός των κειμένων (αυτοαξιολόγηση και ετεροαξιολόγηση) με κριτήρια που αφορούν στο περιεχόμενο, στη δομή και οργάνωση, στο ύφος, στη γλώσσα, στη δημιουργικότητα και στη συνεργασία. Τα κριτήρια αξιολόγησης μπορούν να εξειδικευτούν ανάλογα με το κειμενικό είδος και να καθοριστούν στην ολομέλεια της τάξης.

Αν υπάρχει διαθέσιμος χρόνος σε μία επιπλέον διδακτική ώρα, μπορεί να στηθεί ένα έκτακτο δελτίο ειδήσεων με τίτλο «*Η Διάσωση της Ευρώπης*». Ένας μαθητής, σε ρόλο κεντρικού παρουσιαστή του δελτίου, θα δίνει τον λόγο διαδοχικά

στον ρεπόρτερ που παρουσιάζει το περιστατικό, στον δημοσιογράφο που παίρνει συνεντεύξεις από αυτόπτες μάρτυρες, θα παρουσιάζει τον αναλυτή των γεγονότων, το animation με τους διαλόγους, κ.λπ.

2η Φάση:

Απόψεις για το μέλλον της Ευρώπης

4η-6η διδακτική ώρα

Με αφορμή τη λεζάντα της γελοιογραφίας «*Η διάσωση της Ευρωπαϊκής Ένωσης*», τίθενται από τον εκπαιδευτικό ή τους μαθητές αντίστοιχα ερωτήματα όπως: «*Πώς μπορεί να 'διασωθεί' τελικά η Ευρώπη*», «*Πώς προδιαγράφεται το μέλλον της*;», «*Ποιες προκλήσεις αντιμετωπίζει*;», «*Ποιος είναι ο ρόλος της στον σύγχρονο κόσμο*; » Οι μαθητές, αφού διατυπώσουν δικές τους σκέψεις, καλούνται να διερευνήσουν απόψεις για το μέλλον της Ευρώπης, αφού μελετήσουν ένα δίκτυο σχετικών κειμένων από το διαδίκτυο, το σχολικό βιβλίο ή άλλες πηγές και στη συνέχεια να συνθέσουν σύντομα κείμενα/τοποθετήσεις που να τις συνοψίζουν. Τα κείμενα αυτά θα έχουν τη μορφή μικρών εισηγήσεων που θα εκφωνηθούν σε μία τηλεοπτική εκπομπή στρογγυλή τράπεζα, όπου οι ομάδες των μαθητών θα συμμετέχουν με έναν εκπρόσωπό τους.

Οι ομάδες στη φάση αυτή συγκροτούνται από τον εκπαιδευτικό με κριτήριο την ανομοιογένεια ως προς την επίδοση. Τα κείμενα δίνονται από τον εκπαιδευτικό, εναλλακτικά όμως οι μαθητές μπορούν να χρησιμοποιήσουν και δικά τους. Ο εκπαιδευτικός μπορεί ακόμα να επιλέξει αν η κάθε ομάδα θα μελετήσει όλο το δίκτυο κειμένων και θα συνθέσει τη δική της τοποθέτηση ή αν θα μελετήσει ένα μόνο κείμενο και θα συνοψίσει την άποψη-τοποθέτηση που εκφράζει. Στην παρούσα εκδοχή του σεναρίου υιοθετείται η δεύτερη επιλογή.

Στη συνέχεια, ο εκπαιδευτικός δίνει το κείμενο σε κάθε ομάδα και το [Φύλλο Εργασίας Φάσης 2](#) και οι ομάδες αυτοοργανώνονται: ορίζεται ο συντονιστής που έχει ως ρόλο να συντονίζει τη συζήτηση και να συνοψίζει τις ιδέες που προκύπτουν σε

κάθε ερώτημα, ο γραμματέας που καταγράφει τις θέσεις της ομάδας, ο διαμεσολαβητής που αναλαμβάνει την αλληλεπίδραση με τον εκπαιδευτικό και ο χειριστής Η/Υ. Στην περίπτωση που τα μέλη είναι τρία, ο ρόλος του χειριστή και του διαμεσολαβητή μπορεί να ταυτίζονται. Τα μέλη κάθε ομάδας αναλαμβάνουν να διαβάσουν ως εργασία για το σπίτι το κείμενο που τους δίνεται και να εντοπίσουν και να ερμηνεύσουν με τη βοήθεια λεξικών το άγνωστο λεξιλόγιο και να απομονώσουν τα κομμάτια που νομίζουν ότι σχετίζονται με τα συγκεκριμένα ερωτήματα που διερευνούν (το μέλλον/διάσωση της Ευρώπης, τις μελλοντικές προκλήσεις, τον ρόλο της).

Στην τάξη, τα μέλη κάθε ομάδας ανταλλάσσουν απόψεις για το κείμενο, μελετούν ομαδικά δυσκολονόητα σημεία, απομονώνουν και πυκνώνουν κομμάτια του, σχεδιάζουν τη δομή του κειμένου τους και παρουσιάζουν συνοπτικά τις απόψεις σε ένα κείμενο/περίληψη/τοποθέτηση σε οικείο ύφος, σε πρώτο πρόσωπο. Οι μαθητές σημειώνουν αν η άποψη που διερευνούν θα μπορούσε να εκφράζει κάποιο από τα πρόσωπα του σκίτσου.

Ο ρόλος του εκπαιδευτικού στη φάση αυτή είναι πολύ σημαντικός, καθώς μετακινούμενος από ομάδα σε ομάδα βοηθά τους μαθητές σε προβλήματα που πιθανόν αντιμετωπίζουν στην κατανόηση του κειμένου που επεξεργάζονται και στη συγγραφή του δικού τους κειμένου.

Όταν ολοκληρωθεί η συγγραφή των κειμένων, τα κείμενα/τοποθετήσεις κατατίθενται στο Wiki της τάξης.

Στη συνέχεια, τα κείμενα/τοποθετήσεις παρουσιάζονται στην ολομέλεια με μορφή στρογγυλής τράπεζας. Ένας μαθητής σε ρόλο συντονιστή δίνει τον λόγο σε μαθητές, οι οποίοι εκπροσωπώντας την ομάδα τους εκφωνούν την τοποθέτησή τους. Στη συνέχεια, ο μαθητής/συντονιστής μπορεί να κατευθύνει τη συζήτηση που θα επακολουθήσει στην ολομέλεια στην οποία θα κατατεθούν από τους μαθητές ανοικτά ερωτήματα ή θα διατυπωθούν προσωπικές απόψεις/τοποθετήσεις. Ακολουθεί η

διαδικασία αυτοαξιολόγησης/ετεροαξιολόγησης με κριτήρια που αφορούν δομή, γλώσσα, περιεχόμενο, ύφος, συνεργασία, παρουσίαση.

Ως εργασία για το σπίτι ανατίθεται η σύνθεση ενός σχολίου που εκφράζει τη συμφωνία ή τη διαφωνία των μαθητών με τις απόψεις/τοποθετήσεις που παρουσιάστηκαν, το οποίο θα κατατεθεί στα σχόλια του Wiki της αντίστοιχης σελίδας.

3η Φάση:

Το παρόν και το μέλλον της Ευρώπης μέσα από γελοιογραφίες

7η- 8η διδακτική ώρα

Οι μαθητές σε ομάδες που συγκροτούνται από τους ίδιους επιλέγουν γελοιογραφίες σχετικές με το παρόν και το μέλλον της Ευρώπης και συγγράφουν ένα σχόλιο/ερμηνεία. Οι πηγές για την εύρεση των σκίτσων μπορεί να προταθούν από τον εκπαιδευτικό για να εξοικονομηθεί διδακτικός χρόνος. Οδηγίες παρέχονται στο [Φύλλο Εργασίας Φάσης 3](#). Οι εργασίες των μαθητών αναρτώνται στο Wiki της τάξης και σχολιάζονται από τους μαθητές ως εργασία για το σπίτι.

ΣΤ. ΦΥΛΛΟ/Α ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Φύλλο Εργασίας Φάσης 1

Το παρόν της Ευρώπης μέσα από τη γελοιογραφία του Μ. Κουντούρη

Η γελοιογραφία του Μ. Κουντούρη, που θα αναλύσετε, κέρδισε το πρώτο βραβείο το 2013 στον Διεθνή διαγωνισμό γελοιογραφίας «World Press Cartoon» με συμμετοχές από επαγγελματίες γελοιογράφους από 75 χώρες από κάθε γωνιά του πλανήτη. Στη γελοιογραφία κρύβεται μία ιστορία.

Αποστολή σας είναι

η ανάγνωση της κρυμμένης ιστορίας της γελοιογραφίας

και η ερμηνεία του μηνύματός της.

Ακολουθήστε τα ακόλουθα βήματα:

Α) Ανίχνευση της κρυμμένης ιστορίας

1) Παρατηρήστε και καταγράψτε τα αντικείμενα και τα πρόσωπα της γελοιογραφίας, την εμφάνιση και την έκφρασή τους.

Άνθρωποι	Αντικείμενα

2) Παρατηρήστε και καταγράψτε την οπτική γωνία (από κάτω, από ψηλά, από μπροστά, από πίσω) της γελοιογραφίας και κάντε υποθέσεις για τον τόπο των γεγονότων.

.....

3) Περιγράψτε τη δράση μέσα στη γελοιογραφία, χωρίς να την ερμηνεύσετε. Τι νομίζετε ότι γίνεται αυτή τη στιγμή;

.....

.....

.....

4) Ποια δράση νομίζετε ότι προηγήθηκε και ποια νομίζετε ότι πρόκειται αμέσως να ακολουθήσει;

.....

.....

.....

Πόσο κοντά είναι οι υποθέσεις σας στην ιστορία; Παρακολουθείστε το animation της γελοιογραφίας (<http://www.youtube.com/watch?v=oKyzqr1Ka7M>).

Και τώρα, ώρα για συμπεράσματα:

α) Ποιοι επιπλέον τρόποι αξιοποιούνται στην animation εκδοχή της γελοιογραφίας; Ποια η επίδρασή τους στη νοηματοδότηση του κειμένου;

.....

β) Ποια πλεονεκτήματα ή μειονεκτήματα βλέπετε σε κάθε εκδοχή;

.....

.....

B) Ερμηνεία της ιστορίας

1) Εντοπίστε αντικείμενα ή ανθρώπους που νομίζετε ότι λειτουργούν ως σύμβολα και κάντε υποθέσεις για τη σημασία τους. Κρατήστε σημειώσεις στον πίνακα που ακολουθεί:

Άνθρωποι-Σύμβολα	Αντικείμενα-Σύμβολα

2) Αποδώσετε σε μία *δομημένη παράγραφο* το **μήνυμα** της γελοιογραφίας Πριν προχωρήσετε στη συγγραφή του κειμένου σας να λάβετε υπόψη σας:

- Το επικοινωνιακό πλαίσιο της γελοιογραφίας: πομπός, δέκτης, σκοπός
.....
- Τον χρόνο σύνθεσης γελοιογραφίας καθώς και την ιστορική συγκυρία στην Ευρώπη τη συγκεκριμένη χρονική περίοδο
.....
- Τη λεξάντα της γελοιογραφίας.....
- Το κείμενο «*Ευρωπαϊκά χρήματα*» από το περιοδικό «*ΕΥΡΩΠΗ: ένα περιοδικό γνώσεων για νέους*» <http://bookshop.europa.eu/el/-.-t--pbNA3113822/>, σελίδα 27.
- Μπορείτε να αναπτύξετε το κείμενό σας σε word και να το ανεβάσετε στο wiki τάξης.

Εργασία για το σπίτι

Γράψτε ένα σχόλιο για τα κείμενα των συμμαθητών σας και το δικό σας και καταθέστε το στο Wiki της τάξης. Τα κριτήρια αξιολόγησης αφορούν: στην αξιοποίηση των βοηθητικών στοιχείων στη διαμόρφωση της ερμηνείας, στο περιεχόμενο, τη δομή και στη χρήση της γλώσσας.

Γ) Δραστηριότητες δημιουργικής γραφής

Παίξτε με τη γελοιογραφία. Μπορείτε να επιλέξετε μία από τις παρακάτω ομαδικές δραστηριότητες:

- Υιοθετήστε ότι είστε δημοσιογράφοι και βρίσκεστε στον τόπο των γεγονότων. Ετοιμάστε το **ρεπορτάζ** στο οποίο μπορείτε να ενσωματώσετε υποθετικές συνεντεύξεις σε πλάγιο ή ευθύ λόγο και δικά σας σχόλια.
- Υποθέστε ότι είστε ένα από τα πρόσωπα της ιστορίας ή αυτόπτες μάρτυρες. Κάντε τη δική σας **αφήγηση** επιλέγοντας οπτική γωνία (α΄ ή γ΄ πρόσωπο), χρόνο αφήγησης (ενεστώτας, αόριστος/παρατατικός), χρονική ακολουθία γεγονότων (γραμμική ή αναδρομική αφήγηση).
- Δημιουργήστε τους **διαλόγους** που μπορεί να συνοδεύουν το animation. Δώστε έμφαση στη χρήση των σημείων στίξης.
- Σε διπλό ρόλο δημοσιογράφου και προσώπου της ιστορίας σχεδιάστε υποθετικές **συνεντεύξεις** σε πρόσωπα της ιστορίας, με ιδιαίτερη έμφαση στη χρήση των ερωτηματικών προτάσεων.
- Σε ρόλο δημοσιογράφου/αναλυτή γράψτε ένα **κείμενο/ανάλυση** των γεγονότων αξιοποιώντας τα κείμενα των ομάδων με τις ερμηνείες της γελοιογραφίας, που έχουν κατατεθεί στο Wiki της τάξης.

Αναρτήστε τα κείμενά σας στο Wiki της τάξης.

Εργασία για το σπίτι

Γράψτε ένα σχόλιο για τα κείμενα των συμμαθητών σας και το δικό σας και καταθέστε το στο Wiki της τάξης. Τα κριτήρια αξιολόγησης αφορούν στα εξής: περιεχόμενο, δομή και οργάνωση, ύφος και γλώσσα, δημιουργικότητα.

Φύλλο Εργασίας Φάσης 2

Απόψεις για το μέλλον της Ευρώπης

Υποθέστε ότι μερικές μέρες αργότερα από το περιστατικό που αφηγείται το σκίτσο διοργανώνεται μία συζήτηση (στρογγυλή τράπεζα) στην τηλεόραση με θέμα «*Η διάσωση της Ευρώπης και ο ρόλος της στον σύγχρονο κόσμο*», στην οποία θα συμμετέχετε με έναν εκπρόσωπο της ομάδας σας.

Αποστολή σας είναι να ετοιμάσετε **ένα κείμενο/τοποθέτηση**, που να συνοψίζει **απόψεις** από το κείμενο που η ομάδα σας θα μελετήσει. Κάθε ομάδα αναλαμβάνει να μελετήσει και να παρουσιάσει την άποψη/τοποθέτηση για ένα από τα ακόλουθα κείμενα:

- 1) Το μέλλον της Ευρωπαϊκής Ένωσης, Ζοζέ Μανουέλ Μπαρόζο. Από το περιοδικό «ΕΥΡΩΠΗ: ένα περιοδικό γνώσεων για νέους» <http://bookshop.europa.eu/el/-.-t--pbNA3113822/>, σελίδα 48,
- 2) Το μέλλον της Ευρωπαϊκής Ένωσης, Μάρτιν Σουλτς Από το περιοδικό «ΕΥΡΩΠΗ: ένα περιοδικό γνώσεων για νέους» <http://bookshop.europa.eu/el/-.-t--pbNA3113822/>), σελίδα 48,
- 3) Το μέλλον της Ευρωπαϊκής Ένωσης, Χέρμαν Βαν Ρομπέι Από το περιοδικό «ΕΥΡΩΠΗ: ένα περιοδικό γνώσεων για νέους» <http://bookshop.europa.eu/el/-.-t--pbNA3113822/>), σελίδα 49.
- 4) Η *Ευρωπαϊκή* ένωση: Μία ένωση με μέλλον. Από το περιοδικό «ΕΥΡΩΠΗ: ένα περιοδικό γνώσεων για νέους» <http://bookshop.europa.eu/el/-.-t--pbNA3113822/>), σελίδα 53
- 5) Από το πρόγραμμα του Ζαν Κλωντ Γιούνκερ, Κεφάλαιο 9 Ισχυρότερος παγκόσμιος παράγοντας http://ec.europa.eu/about/juncker-commission/docs/pg_el.pdf

6) Νεοελληνική Γλώσσα Γ΄ Γυμνασίου, Κείμενο 6 [Η Ευρώπη του Κόσμου], σελίδα 72.

7) Νεοελληνική Γλώσσα Γ΄ Γυμνασίου, Τετράδιο Μαθητή, Κείμενο 7 [Ο νέος ρόλος της Ευρώπης στον κόσμο της παγκοσμιοποίησης], σελίδα 44

Διαδικασία

Στο σπίτι

1. Μελετήστε το κείμενο που σας δίνεται.
2. Εντοπίστε και ερμηνεύστε τις άγνωστες λέξεις του κειμένου με τη βοήθεια λεξικών. Μπορείτε να αξιοποιήσετε το Λεξικό Τριανταφυλλίδη (http://www.greek-language.gr/greekLang/modern_greek/tools/lexica/triantafyllides/)
3. Εντοπίστε δυσκολονόητα σημεία του κειμένου για να τα συζητήσετε στην τάξη με τους συμμαθητές σας και τον εκπαιδευτικό.
4. Απομονώστε τα κομμάτια που νομίζετε ότι σχετίζονται με τα συγκεκριμένα ερωτήματα (το μέλλον/διάσωση της Ευρώπης, τις μελλοντικές προκλήσεις, τον ρόλο της) και σημειώστε τις λέξεις-κλειδιά.

Στην τάξη

1. Ανταλλάξτε απόψεις με τους συμμαθητές σας για δυσκολονόητα σημεία του κειμένου, για τα σημεία που νομίζετε ότι σχετίζονται με τα ερωτήματα που διερευνάτε και τις λέξεις-κλειδιά.
2. Σχεδιάστε τη δομή του κειμένου σας. Συνθέστε το σε οικείο ύφος, σε πρώτο πρόσωπο αξιοποιώντας τον επεξεργαστή κειμένου. Σκεφτείτε τέλος αν η άποψη-τοποθέτηση που συγγράψετε θα μπορούσε να εκφράζει κάποιο από τα πρόσωπα του σκίτσου και ποιο.
3. Καταθέστε το κείμενό σας στο Wiki της τάξης.
4. Επιλέξτε έναν εκπρόσωπο της ομάδας σας και παρουσιάστε το κείμενό σας στην ολομέλεια

Ατομική Εργασία για το σπίτι

Μελετήστε τα κείμενα των συμμαθητών σας. Συνθέστε ένα δικό σας κείμενο-σχόλιο που εκφράζει τη συμφωνία ή τη διαφωνία σας με τα κείμενα που παρουσιάστηκαν. Καταθέστε το στα σχόλια της σελίδας Wiki.

Κριτήρια αξιολόγησης: δομή, γλώσσα, περιεχόμενο, ύφος, συνεργασία, παρουσίαση

Φύλλο Εργασίας Φάσης 3

Αποστολή σας είναι να βρείτε μία γελοιογραφία από το διαδίκτυο ή άλλες πηγές σχετικά με το παρόν και το μέλλον της Ευρώπης που σας κεντρίζει το ενδιαφέρον την οποία να καταθέσετε στη σελίδα του Wiki μαζί με ένα σχόλιο/ερμηνεία.

Διαδικασία

Για την επιλογή της γελοιογραφίας σας μπορείτε να αξιοποιήσετε τις ακόλουθες πηγές:

- Η Γηραιά Ήπειρος μέσα από τα μάτια των καλύτερων Ευρωπαίων γελοιογράφων <http://www.protothema.gr/world/article/316069/i-giraia-ipeiros-mesa-apo-ta-matia-ton-kaluteron-europaion-geloiografon/>
- Οι νέοι σκισάρουν της Ευρώπης. Αποτελέσματα διαγωνισμού <http://2gym-ko.dod.sch.gr/site/index.php/diagonismoi/304-skitso>
- Η γελοιογραφία στην Εκπαίδευση/ Γελοιογραφίες/ευρωπαϊκή ένωση <http://www.educartoon.gr/tag/%ce%b5%cf%85%cf%81%cf%89%cf%80%ce%b1%cf%8a%ce%ba%ce%ae-%ce%ad%ce%bd%cf%89%cf%83%ce%b7/>
- Μιχάλης Κουντούρης, Utopia 2 http://www.youtube.com/watch?v=r_6SD93ptjQ
- Μια σκισιογραφική Utopia <http://tospirto.net/book/news/12198>
- Γελοιογραφία: Ευρώπη με την όπισθεν <http://onusnewsgr.blogspot.com/2012/10/skitso.html>

- Γελοιογραφίες, Ευρωπαϊκή Ένωση
<http://www.educartoon.gr/tag/%ce%b5%cf%85%cf%81%cf%89%cf%80%ce%b1%cf%8a%ce%ba%ce%ae-%ce%ad%ce%bd%cf%89%cf%83%ce%b7/>
- Νεοελληνική Γλώσσα Γ΄ Γυμνασίου, Ενότητα 4, Κείμενο 4 [Η Ευρώπη των 25] και Σκίτσα σελίδας 84

Z. ΑΛΛΕΣ ΕΚΔΟΧΕΣ

Στην 3η Φάση του σεναρίου οι μαθητές εναλλακτικά μπορεί να δημιουργήσουν μία δική τους σύνθεση κολάζ την οποία θα συνοδεύσουν από μία λεζάντα Στην εργασία αυτή μπορούν να δουλέψουν με δύο εναλλακτικούς τρόπους:

- Από τη λεζάντα στις εικόνες: συζητούν και επιλέγουν το μήνυμα της λεζάντας και μετά επιλέγουν σχετικές εικόνες και με αυτές δημιουργούν μία σύνθεση.
- Από τις εικόνες στη λεζάντα: επιλέγουν εικόνες, τις αποθηκεύουν σε έναν φάκελο και μετά δημιουργούν τη συνοδευτική λεζάντα.

Στην εργασία αυτή μπορεί να αξιοποιηθεί το εργαλείο Picasa.

H. ΚΡΙΤΙΚΗ

Το σενάριο περιέχει αρκετές δραστηριότητες. Ο εκπαιδευτικός, ανάλογα με τα ενδιαφέροντα της τάξης και τον χρόνο που έχει στη διάθεσή του θα μπορούσε να παραλείψει ή να αναθέσει για το σπίτι τις δραστηριότητες δημιουργικής γραφής της 1η Φάσης και εναλλακτικά τις δραστηριότητες της 2ης ή της 3ης Φάσης.

Θ. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΔΕΠΠΣ. 2003. *Διαθεματικό Ενιαίο Πλαίσιο Προγράμματος Σπουδών της Ελληνικής Γλώσσας για το Γυμνάσιο* (ΦΕΚ 303B/13-03-2003). Διαθέσιμο στο διαδίκτυο: <http://www.pi-schools.gr/programs/depps/>.

- Κουτσογιάννης, Δ. 2012. Ο ρόμβος της γλωσσικής εκπαίδευσης. Στο *Μελέτες για την ελληνική γλώσσα. Πρακτικά της 32ης συνάντησης του Τομέα Γλωσσολογίας, Α.Π.Θ.* Θεσσαλονίκη: ΙΝΣ.
- Κουτσογιάννης, Δ., Παυλίδου, Μ. & Ι. Χαλυσιάνη. 2011. *Μελέτη για την αξιοποίηση των ΤΠΕ στη διδασκαλία της Νεοελληνικής Γλώσσας στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση: γενικό πλαίσιο και ιδιαιτερότητες.* Θεσσαλονίκη: Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας. Διαθέσιμο στο διαδίκτυο: www.greeklanguage.gr/digitalshool
- Κουτσογιάννης, Δ. & Μ. Αλεξίου. 2012. *Μελέτη για τον σχεδιασμό, την ανάπτυξη και την εφαρμογή σεναρίων και εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων για τη διδασκαλία της νεοελληνικής γλώσσας στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση Μελέτη στο πλαίσιο της Δράσης 62 (Π.3.1.3).* Θεσσαλονίκη: Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας. Διαθέσιμο στο διαδίκτυο: <http://www.greeklanguage.gr/aboutdigitalschool>.
- Κουτσογιάννης, Δ. 2012. Ο ρόμβος της γλωσσικής εκπαίδευσης. Στο *Μελέτες για την ελληνική γλώσσα. Πρακτικά της 32ης συνάντησης του Τομέα Γλωσσολογίας, Α.Π.Θ.* Θεσσαλονίκη: ΙΝΣ.
- Kress, G. & T. Van Leeuwen. 2001. *Multimodal Discourse.* Λονδίνο: Arnold.
- Μυρογιάννη, Ε. 2003. Ο λόγος των εικόνων. Στο *2ο Πανελλήνιο Συνέδριο των Εκπαιδευτικών για τις ΤΠΕ*, Σύρος, 402-410.
- Νέο Πρόγραμμα Σπουδών. 2011. *Πρόγραμμα Σπουδών για τη Διδασκαλία της Νεοελληνικής Γλώσσας & της Λογοτεχνίας στο Γυμνάσιο.* ΝΕΟ ΣΧΟΛΕΙΟ (Σχολείο 21ου αιώνα)- Νέο Πρόγραμμα Σπουδών. Αθήνα. Διαθέσιμο στο διαδίκτυο: <http://digitalschool.minedu.gov.gr/info/newps.php>
- Παπαδοπούλου, Μ. 2003. Μεταξύ γραφής και εικόνας: παιχνίδια γραφής στους δρόμους της πόλης. *Πρακτικά της 23ης συνάντησης του Τομέα Γλωσσολογίας, Α.Π.Θ.* Θεσσαλονίκη: ΙΝΣ.
- Σαπουντζής, Γ. 2011. Η εφαρμογή της θεωρίας του Κοινοτικού Εποικοδομητισμού (Communal Constructivism, C.C) σε περιβάλλοντα διαδικτυακής εκπαίδευσης. Στο *Τα Εκπαιδευτικά.* τ. 99-100, 162-171.

Χοντολίδου, Ε. 1999. Εισαγωγή στην έννοια της πολυτροπικότητας. *Γλωσσικός Υπολογιστής*, τόμος 1, τεύχος 1, Περιοδική έκδοση του Κέντρου Ελληνικής Γλώσσας, Θεσσαλονίκη, σελ 115-118.